

Regeringsuppdrag om jämställdhet i skogsbruket

Annika Tilstam, Göran Abrahamsson

© Skogsstyrelsen, februari 2017

Författare

Annika Tilstam
Göran Abrahamsson

Projektledare

Göran Abrahamsson

Projektgrupp

Annika Tilstam
Karin Palmgren
Göran Andersson

Omslagsfoto

Mostphotos

Grafisk produktion

Annika Fong Ekstrand

Upplaga

Finns endast som pdf-fil för egen utskrift

Best nr

1616

Skogsstyrelsens böcker och broschyrer
551 83 Jönköping

Innehåll

Förord	5
Sammanfattning	6
Tillvägagångsätt	7
Projekt mål 1: Sammanställning av jämställdhetsarbete inom skogssektorn och förslag på fortsatta insatser inom Skogsstyrelsen	9
JämLYS – en jämställdhetsanalys av skogssektorn i Västerbotten	9
JämLYS – en jämställdhetsanalys av skogssektorn i Norrbotten	9
Skogsnäringens genusmönster och jämställdhetsåtgärder	9
Praktiska exempel på jämställdhetsinsatser i skogsrelaterade verksamheter	10
Fokusgruppanalys av kvinnliga skogliga nätverk	10
Insatser för att öka flickors intresse för skog	10
Genusanalys av svensk skogspress	11
Norra skogsägarna	11
Förslag på åtgärder för att skapa förutsättningar för ökad jämställdhet bland skogsägare	12
Avsiktsförklaring för en jämställd skogssektor	12
Några axplock ur media under hösten 2016	12
Män måste ta ansvar för jämställdheten	12
Jämställdhet viktig för tillväxten	13
Äganderätten viktigaste skogsfrågan	13
Podd om jämställdhet	13
Aktuellt inom Skogsstyrelsen	13
Nationella skogsprogrammet	13
Värdegrundsarbete	13
Systematiskt jämställdhetsarbete i Region Nord	14
Jämställdhet som diskussionspunkt på sektorsdialoger 2015	14
ESF-projekt ”jämfald i skogen”	14
Kompetensutveckling för myndighetens ledningsgrupp	15
ESF-ansökan – ”Aktiva insatser för bättre hälsa”	15
Förslag på fortsatta insatser inom Skogsstyrelsen	16
Vad vet vi och vad vill vi?	16
Jämställdhetsintegrering	16
Nätverk för män	17
Webbinarium	17
Projekt mål 2: Ny form av skogskväll/skogsdag	18
Webbinarium	18
Litteratur/källförteckning	19

Förord

Skogsstyrelsen arbetar kontinuerligt med jämställdhet utifrån den jämställdhets- och mångfaldsplan som är antagen. Andra aktörer inom skogssektorn jobbar också alltmer med dessa frågor. Speciellt bland de större aktörerna.

Inom detta regeringsuppdrag har vi sammanställt några av de aktiviteter som utförts inom Skogsstyrelsen och skogssektorn. Förslag på hur Skogsstyrelsen kan jobba vidare med dessa frågor har lämnats. Vi har också genomfört ett webinarium med kvinnliga skogsägare, som ett test till att utveckla en ny form av skogskväll/skogsdag. Utvärderingen blev positiv och vi föreslår att konceptet utvecklas vidare.

Arbetet redovisas till Regeringskansliet genom detta meddelande och omnämns i Skogsstyrelsens årsredovisning för år 2016.

Sammanfattning

Uppdraget har utformats utifrån två projektmål. Dels att ta fram en sammanställning av utförda aktiviteter inom Skogsstyrelsen och skogssektorn, med förslag på fortsatta insatser hos Skogsstyrelsen. Dels att utveckla en ny form av skogskväll/skogsdag som kan locka fler att delta som normalt inte kommer på traditionella träffar.

Ett antal jämställdhetsarbeten har gjorts inom skogssektorn. Jämställdhetsanalyser i Västerbotten och Norrbotten handlar om motivation för att intressera sig för utbildning och verka inom skogsbranschen. Jämställdhetsperspektivet ger förutsättningar för en hållbar skogssektor.

Ytterligare jämställdhetsarbeten har gjorts i samarbete med Sveriges lantbruksuniversitet (SLU) och andra universitet. Några har tillkommit utifrån tidigare regeringsuppdrag hos Skogsstyrelsen. Skogsriket i Västerbotten har nys initierat ett gemensamt forum *En jämställd skogssektor*, som riktar sig till företag och organisationer inom skogssektorn. Genom samverkan mellan aktörerna vill man öka skogens bidrag till en hållbar samhällsutveckling i länet,

Inom många företag och organisationer pågår ett internt arbete i frågan. I ESF (Europeiska socialfonden) – projektet *Jämfald i skogen*, som nys startats upp och som pågår till halvårsskiftet 2018, kommer Skogsstyrelsen att granska och reflektera över den stereotypa bilden av yrkesverksamma inom skoglig sektor. Projektet utgår från att kompetensutveckling som erbjuder kritisk reflektion kan förändra attityder och arbetssätt, vilket i längden bidrar till en sektor som öppnar upp för nya grupper och individer.

Jämställdhetsintegrering är den huvudsakliga strategin för att uppnå det jämställdhetspolitiska målet, att kvinnor och män ska ha samma makt och möjlighet att påverka samhället och sina egna liv.

Inom projektet har ett test utförts att genomföra ett webinarium med kvinnliga markägare som deltagare. Resultatet av utvärderingen var övervägande positiv. Det är ett sätt att nå kvinnliga skogsägare och andra grupper som oftast inte kommer på de traditionella skogsträffarna.

Förslag till fortsatta insatser inom Skogsstyrelsen:

- Jämställdhetsintegrering – ett jämställdhetsperspektiv ska finnas med i det dagliga arbetet – alltså där ordinarie beslut fattas, resurser fördelas och normer skapas.
- I Skogsstyrelsens jämställdhets- och mångfaldsplan 2015–2017, ska externa presentations- och rådgivningsmaterial främja vårt arbete för ökad jämställdhet och mångfald.
- Delta i ett manligt nätverk med andra aktörer för att underlätta för kvinnor i olika roller i skogssektorn.

- Starta upp ett manligt nätverk inom Skogsstyrelsen. Agendan är att det ska bli fler kvinnor i alla positioner inom myndigheten.
- Utveckla formen webinarium att bli ett komplement till traditionella skogskvällar/skogsdagar.

Tillvägagångssätt

Det finns ett behov av att öka jämställdheten i skogsbruket. Skogsstyrelsen har tidigare haft regeringsuppdrag kring jämställdhet och arbetar med frågan på flera sätt. Ett fortlöpande arbete utförs hela tiden kring jämställdhet inom Skogsstyrelsen utifrån den jämställdhet- och mångfaldsplan som finns antagen. Effektmålet för just detta projekt har varit att det ska bidra till ökad jämställdhet i skogsbruket och ökad kompetens om jämställdhetsarbete inom Skogsstyrelsen. Skogsstyrelsens bedömning var att uppdraget lämpligast genomfördes i projektform.

Tolkningen av uppdraget gjordes utifrån att viktiga utgångspunkter är:

- Kvinnor och män ska ha samma möjligheter att äga och bruka skog och att arbeta i eller driva företag inom skogsnäringen.
- Projektet ska minska hindren för kvinnor att delta i skogliga utbildningar och skogliga nätverk på jämställda villkor.
- Det ska även bidra till ökad kompetens om jämställdhetsarbete inom Skogsstyrelsen.

Projektet utformades med upplägg av två projektmål:

1. Göra sammanställning av vad som tidigare har gjorts inom skogssektorn inklusive Skogsstyrelsen, nationellt och regionalt kring jämställdhet inom skogsbruket. Ta fram förslag på fortsatta insatser inom Skogsstyrelsen.
2. Utveckla en ny form av skogskväll/skogsdag där ny teknik kan vara en viktig möjliggörare som inbjuder till flera grupper att delta.

Under rubriken Projektmål 1, är gjort en sammanställning av en del av de aktiviteter som är gjorda i skogssektorn och inom Skogsstyrelsen. Vi vill påpeka att sammanställningen inte är fullständig gjord. På grund av tidsaspekten, är det bara en begränsad del av aktiviteter som medtagits.

Projektmål 1: Sammanställning av jämställdhetsarbete inom skogssektorn och förslag på fortsatta insatser inom Skogsstyrelsen

JämLYS – en jämställdhetsanalys av skogssektorn i Västerbotten

Rapporten, publicerad 2012, har tagits fram på uppdrag av Länsstyrelsen. Rapporten är en viktig källa till kunskap om skogssektorn i Västerbotten utifrån ett jämställdhetsperspektiv. Länsstyrelsens och Skogstekniska klustrets samarbete bygger på utbyte av kompetenser för att nå fortsatt framgång inom skogssektorn. Länsstyrelsen bistod med sakkunskap om jämställdhet och Skogstekniska klustret med kunnande och reella miljöer som väl representerar skogssektorn. Samarbetet är ett bevis på att utveckling sker när kompetenser korsas. Utan kunskap om både sakfrågan jämställdhet och skogssektorn hade det inte blivit någon analys eller strategi. Det handlar om att motivera tjejer och killar, kvinnor och män att intressera sig för de utbildnings, arbets- och karriärmöjligheter som skogssektorn erbjuder. Det handlar också om att branschen behöver använda kunskaper om genus och jämställdhet för att fortsätta vara framgångsrika och attraktiva verksamheter.

JämLYS – en jämställdhetsanalys av skogssektorn i Norrbotten

JämLYS av skogssektorn i Norrbotten (Länsstyrelsens rapportserie nr 5/2015) har tagits fram på uppdrag av Jämställdhetsdelegationen vid Länsstyrelsen i Norrbottens län i samverkan med Skogsriket i Norrbotten. Rapporten beskriver var kvinnor och män befinner sig inom det skogliga området. Det handlar om utbildning, arbetsliv och även enskilt skogsägande. Motivet bakom analysen är att utmana bilden av skogssektorn och därmed ge en mer nyanserad beskrivning av den som kan locka både tjejer och killar att utbilda sig och arbeta med skog. Jämställdhetsperspektivet ger förutsättningar för en inkluderande och hållbar skogssektor.

Skogsnäringens genusmönster och jämställdhetsåtgärder

Rapporten presenterar erfarenheterna från Luleå tekniska universitets projekt *”Från macho till modern – jämställdhet i skogsbrukets arbetsorganisationer”* som bedrivits 2013–2015 med finansiering från Vinnova. I samarbete mellan akademi, näringsliv och samhälle har projektet utvecklat teoretisk och praktisk kunskap om genusbilder och jämställdhetsåtgärder i skogsnäringen.

I projektet var forskare bollplank till deltagande organisationer vilket kombinerades med workshops och designteams. Processen kunde därmed skraddarsys till varje organisations förutsättningar och behov.

Organisationer med lång erfarenhet av jämställdhetsarbete kunde få inspiration och verktyg för att upprätthålla uppnådda resultat och hitta vägar till ytterligare fördjupning och förankring av processen.

Organisationer som just inlett sitt jämställdhetsarbete kunde få kunskap och arbetsformer för att identifiera relevanta åtgärdsområden och ge chefer och medarbetare en grundläggande insikt i rådande genusmönster och möjliga förändringar.

Sammanfattningsvis återstår det mycket för att förändra skogsnäringens genusmönster, genom:

- fortsatt teoretisk kunskapsutveckling
- och vid det praktiska genomförandet av jämställdhetsåtgärder

Praktiska exempel på jämställdhetsinsatser i skogsrelaterade verksamheter

En sammanställning av affischer från workshop i projektet *”Samlingspunkt för inkluderande tillväxt i skogssektorn genom innovativ samverkan”*, som drevs av Luleå tekniska universitet 2015–2017 i samarbete med Sveriges lantbruksuniversitet och en rad aktörer från näringsliv och samhälle. Här samlades praktiska exempel på insatser för jämställdhet och mångfald i skogsrelaterade verksamheter som genomförts av näringsliv, akademi och samhälle i Västerbotten och Norrbotten.

Fokusgruppanalys av kvinnliga skogliga nätverk

Rapporten (arbetsrapport SLU 344 2011) visar på att attityderna och bemötandet som kvinna och skogsägare har förbättrats avsevärt under senare år men det finns fortfarande brister, bland annat i form av osynliggörande. Det framkommer att det finns behov av fler lokala nätverk, de betonar sin starkt lokala förankring samtidigt efterlyser de ekonomiska resurser. De lokala nätverken har fokus på att utveckla den enskilda skogsägarens skogliga kompetens medan de rikstäckande nätverken mer har ambitioner kring att påverka skogsnäringen i stort.

Insatser för att öka flickors intresse för skog

Det krävs kunskap om varför och på vilket sätt flickors och pojkars intresse för skogen skiljer sig åt (Regeringsuppdrag Skogsstyrelsen, RU-rapport dnr 2011/2018). Den rådande mansdominansen inom skogsbrukssektorn utgör ett hinder för näringens konkurrenskraft. Bilden av skogen som arbetsplats beskrivs ofta på ett sätt som gör att kvinnor inte känner sig attraherade av detta yrkesval. Det är angeläget att utforma och vidta konkreta åtgärder för ökad jämställdhet. Den verksamhet som bedrivs inom ramen för *”Skogen i Skolan”* kan ses som ett verktyg i det arbetet där utomhuspedagogiken är en grundbult. Det finns ett stort behov av att utveckla aktiviteter så att de bedrivs på sätt som lockar såväl flickors som pojkars intresse för skogen som miljö och eventuell framtida arbetsplats.

Genusanalys av svensk skogspress

Denna studie – Medieanalys av skogspress (dnr 2011/2017) – var en delaktivitet i arbetet med regeringsuppdraget ”*Konkurrenskraft kräver jämställdhet – Jämställdhetsstrategi för skogsbrukssektorn*” (Regeringskansliet 2011). Studien undersökte hur svenska skogsägare tilltalas, representeras och gestaltas i facktidningar inom skogsområdet. Analysen tog sin utgångspunkt i ett genusteoretiskt perspektiv för att på så sätt undersöka hur den svenska skogspressen förhåller sig till rådande genusstrukturer i samhället. En övergripande slutsats är att den numerära representationen av kvinnliga och manliga skogsägare inte överensstämmer helt med könsfördelningen av skogsägare i Sverige i dag. Gestaltningen av kvinnliga respektive manliga skogsägare ser olika ut och kan kopplas till både övergripande könsmonster i samhället, samt traditionella genusförhållanden inom skogsområdet.

Norra skogsägarna

Norra skogsägarna arbetar för att jämställdhet ska vara en naturlig del av hur de möter medmänniskor på alla plan. De tilldelades 2016 ”*Svenska Jämställdhetspriset*” vid en nationell konferens med fokus på jämställdhet och jämställdhetsintegrering. Norra Skogsägarna har dragit upp riktlinjer för hur de ska nå målet att bli det mest omtalade skogligen företaget när det gäller jämställdhet. Styrelsen har satt tidpunkten till 2017 och de är nu halvvägs. Jämställdheten är ingen separat fråga hos Norra skogsägarna utan genomsyrar allt i företaget från värdegrunden och visionen till traineeprogram, jämställda skogsägaraktiviteter och sponsring. Arbetet omfattas av bland annat följande åtgärder;

- Jämställdhet är en ledarskapsfråga och ingår alltid i alla punkterna på möten.
- De utformar platsannonser och skogsägaraktiviteter för att de ska bli mer tilltalande även för kvinnor.
- För att få fler kvinnor att delta på skogsägaraktiviteter har de tagit fram en guide i samarbete med Säf-kvinnorna (arbetar för att öka intresset för skogligen frågor bland kvinnor och verkar för att fler kvinnor ska äga och förvalta sin skogsfastighet) och tre skogsbruksområden.
- De sponsrade jämställt under skid-VM i Falun genom att finansiera exakt lika stora prispengar till både damer och herrar.
- I sitt trainee-program tar de in en kvinna och en man.
- Tagit fram en skogsutbildning som blir en kunskapsplattform för nya och erfarna skogsägare.
- Utbildning för ledning, personal, inspektorer och förtroendevalda i att bemöta medlemmar på ett jämställt sätt.
- På företagsnivå arbetar man med en strategi där skogsägare kan få en extra ersättning för avsättning av ett skyddsvärt område som blir mer tillgängligt och kan

användas exempelvis som en skolskog för elever och som rekreationsområde för övrig allmänhet.

Förslag på åtgärder för att skapa förutsättningar för ökad jämställdhet bland skogsägare

Rapporten bygger på regeringsbeslut L2011/1095 och Skogsstyrelsens uppdrag Dnr 2011/2017, som kommer från Landsbygdsdepartementets jämställdhetsstrategi år 2011. I uppdraget ingick att analysera och jämföra vilka skillnader och likheter det finns mellan kvinnors och mäns möjligheter att vara aktiva skogsägare

I rapporten anges flera förslag till åtgärder, bland annat;

- Utveckling av nya modeller för skogs dagar/skogs kvällar.

Den traditionella formen för skogs dagar, skogsträffar och andra skogliga informationsaktiviteter vänder sig inte till alla. De har, enligt flera deltagare och bedömare, en struktur och ett innehåll som i huvudsak riktar sig till en medelålders till äldre, manlig skogsägare som har en viss grund- och erfarenhetskunskap om skog. Det finns, enligt olika utsagor, till exempel i dessa sammanhang en frågekultur där frågor hålls inne och inte ställs om man inte redan vet svaret och som syftar mer till att debattera eller ifrågasätta. Kvinnor känner sig ofta osynliggjorda och obekväma i skogliga sammanhang och blir avskräckta från att delta aktivt i sådana aktiviteter.

Modellerna ska stimulera alla typer av deltagare och locka till ett aktivt deltagande och en aktiv kunskapsinhämtning.

Avsiktsförklaring för en jämställd skogssektor

Skogsriket Västerbotten har initierat ett gemensamt forum ”En jämställd skogssektor”, som riktar sig till företag och organisationer inom skogssektorn. Branschens delaktighet är en framgångsfaktor för arbetet och avsiktsförklaringen uppmuntrar aktörer till att ta fler initiativ i samverkan med Skogsriket Västerbotten. Anslutande organisation tar ansvar för att driva ett internt jämställdhetsarbete och ett gemensamt arbete inom hela skogssektorn i Västerbotten. Avsiktsförklaringen verkar för att förändra strukturer och föreställningar som begränsar kvinnor och män att aktivt bruka, äga, vistas i och arbeta i skog.

Några axplock ur media under hösten 2016

Män måste ta ansvar för jämställdheten

Artikel i Dagens Industri den 7 september. Det är vd Jonas Wiström, ÅF (tidigare Aktiebolaget Ångpanneföreningen), som tar initiativet till att starta upp ett manligt nätverk för ingenjörer och tekniker. Nätverket är internt och har bara en enda fråga på agendan, vi ska göra vad vi kan för att säkerställa att det snabbt blir fler kvinnor på alla positioner inom ÅF.

Bakgrunden är att männen är i klar majoritet i tekniktunga branscher. Och med nätverket vill Wiström att det snabbt blir fler kvinnor på alla positioner inom ÅF.

Jämställdhet viktig för tillväxten

Artikel i Land Lantbruk & Skog 14 oktober 2016. Ojämställdhet kan hindra lantbrukets tillväxt. Det skriver företrädare för Jämställdhetsakademien.

LRFs Jämställdhetsakademi leds av Sven-Erik Hammar, som också är vice ordförande i LRF (Lantbrukarnas Riksförbund). Jämställdhetsakademins ledamöter är både personer med expertis inom jämställdhet och företagande, samt ledande befattningshavare från organisationer i det gröna näringslivet. Totalt har Jämställdhetakademien 19 ledamöter.

Äganderätten viktigaste skogsfrågan

Information på LRFs hemsida om ett möte som anordnas av Spillkråkorna med LRF och som skedde interaktivt i Stockholm och Umeå. Drygt en tredjedel av Sveriges 330 00 skogsägare är kvinnor. Det noteras att en vanlig skogskväll, skogsmässa eller utbildning, oavsett nivå, är inte var tredje deltagare kvinna.

Podd om jämställdhet

På Norrans hemsida har Jämställdhetspodden startats upp under hösten 2016.

Aktuellt inom Skogsstyrelsen

Nationella skogsprogrammet

I underlagsrapporten från arbetsgrupp 1 under punkt 3.3.3.4 finns åtgärdsförslag – Regeringen bör göra en satsning för att stärka nätverk för skogsägande kvinnor. Förslaget är att Skogsstyrelsen får i uppdrag att stödja arrangerandet av en årlig samlande nätverksträff för skogsägande kvinnor.

Skogsstyrelsen har i sitt remissvar skrivit: *Skogsstyrelsen anser stärkande av nätverk för skogsägande kvinnor är positivt men ställer sig mer tveksam till Skogsstyrelsens och statens roll, särskilt eftersom det finns etablerade skogsägarorganisationer. Primärt bör det vara en fråga för dem.*

Värdegrundsarbete

Skogsstyrelsen har sedan 2012 arbetat med den statliga värdegrunden. Arbetet hade inledningsvis främst en normativ inriktning vilket innebär att det i första hand har handlat om huruvida olika beteenden eller ageranden är i linje med eller bryter mot värdegrundsprinciperna.

Under 2013–2014 har värdegrundsarbetet vidareutvecklats till att även handla om att ta tillvara på den drivkraft som en gemensam värdegrund kan ge. Det förutsätter att medarbetaren har en medvetenhet om såväl sina egna personliga värderingar och drivkrafter, som organisationens värdegrund. Det krävs dessutom att vi som medarbetare kan se konkreta exempel på värdegrunden i den vardagliga verksamheten, och förstå hur vi kan agera i linje med den men också få stöd och kraft av detta. Det kan till exempel handla om samarbete och dialog med skogsbruket och ideella organisationer, eller

det kan handla om hur vi ska behandla media eller enskilda medborgare med kritiska synpunkter. Det finns såväl forskning som praktiska exempel som verifierar goda resultat av ett sådant angreppssätt.

Systematiskt jämställdhetsarbete i Region Nord

Region Nord har sedan 2014 arbetat systematiskt med jämställdhet i sin ledningsgrupp. På olika sätt har regionledningen försökt integrera jämställdhet i verksamheten och även haft specifika mål. Regionen har jobbat med jämställdhet kopplat till skogsbruk vid vatten, genomfört sektorsråd med branschen om jämställdhet samt diskuterat frågan vid samtliga företagsmöten under 2015 och 2016.

I Västerbotten har regionen medverkat i Skogsrikets jämställdhetsarbete. Tillsammans med länsstyrelsen har man initierat och genomfört en samlad debattartikel samt avsiktsförklaring om mål och åtgärder för jämställdhet med ledande branschföreträdare i Västerbotten. Regionen har också sedan 2014 i Norr- och Västerbotten samarbetat med forskningsprojekt från SLU och Luleå Tekniska universitet där projektet ”Inkluderande skog” pågår, samt medverkat i framtagande av s.k. Jämlys för skogssektorn med en analys och förslag till åtgärder för skogsbranschen.

Internt har man tillsammans med fackliga företrädare genomfört workshopdagar, samt driver en specifik arbetsgrupp som leds av regionchefen. Regionen har kopplat jämställdhet till utvecklingsarbetet kring värdegrund samt till hälsa och arbetsmiljö, med bland annat projektansökan till ESF (Europeiska socialfonden).

Jämställdhets som diskussionspunkt på sektorsdialoger 2015

På sektorsdialoger som Skogsstyrelsen hade med skogssektorn 2015 togs frågeställningen angående jämställdhet och mångfald hos respektive företag/organisation upp. I rapporten från dialogerna om jämställdhet i skogsbruket noterades:

Skogsföretagen delar i stort Skogsstyrelsens bild av jämställdheten i skogsbruket. Flera företag kopplar den till frågan om att skapa bilden av skogsbruket som en modern, attraktiv, jämställd näring med intressanta arbetsgivare. Signal om att en större samlad satsning är på gång under 2016 i Skogsindustriernas regi.

Samtliga av de större skogsföretagen har någon form av jämställdhetsplan eller policy och har även formulerat målbilder och mål för jämställdhet, men mycket återstår att göra. Man är medveten om problemen med en starkt mansdominerad bransch där nya kvinnor har svårt att komma in. Många menar att frågan är svårarbetad och att lösningen ofta ligger hos någon annan.

Att dela erfarenheter mellan företagen är troligen en väg framåt. Det finns företag som arbetat målmedvetet och också kommit långt i sitt jämställdhetsarbete.

ESF-projekt ”Jämfald i skogen”

Europeiska Socialfonden stöder projekt som motverkar utanförskap och främjar kompetensutveckling. I Skogsstyrelsen projekt ”Jämfald i skogen”, som pågår

2016–09–01 – 2018–06–30, kommer Skogsstyrelsen granska och reflektera över den stereotypa bilden av yrkesverksamma inom skoglig sektor. I och med att målet är attitydförändring och nya arbetssätt, bidrar projektet till att fler arbetsplatser i framtiden tar ansvar för att personer som ingår i målgruppen för PO2 inkluderas på arbetsmarknaden. Men också till att ändra attityder och främja ett likabehandlingsperspektiv för hela skogssektorn. Projektet utgår från att kompetensutveckling som erbjuder kritisk reflektion kan förändra attityder och arbetssätt, vilket i längden bidrar till en sektor som öppnar upp för nya grupper och individer.

Kompetensutveckling för myndighetens ledningsgrupp

En utbildningsdag är inplanerad för Skogsstyrelsens ledningsgrupp i januari 2017. Utbildningen kommer genomföras av Länsstyrelsen med fokus på genussystemet, normer och värderingar, jämställdhetspolitiska mål, metoder för jämställdhetsintegrering och könsuppdelad statistik. Teori varvas med diskussionsövningar och följande kommer särskilt belysas;

- Jämställd skogssektor – vad är det och hur når vi dit? Hur kan skogsstyrelsen arbeta med att integrera ett jämställdhetsperspektiv i myndighetens olika delar?
- Praktiska exempel från skogsnäringen och andra statliga myndigheter.

Syftet är att Skogsstyrelsens ledningsgrupp ska erhålla kunskaper och få en gemensam ram för vad jämställdhetsintegrering kan innebära i vår myndighet.

ESF-ansökan – ”Aktiva insatser för bättre hälsa”

Skogsstyrelsen har sökt stöd för projekt inom Programområde 1 Kompetensförsörjning från Europeiska Socialfonden. Svenska ESF-rådet avsätter 6 miljoner kronor till projekt som ska bedrivas i Mellersta Norrland (Jämtlands och Västernorrlands län). Medfinansieringen ska vara 25 procent och vara säkerställd innan ansökan skickas till Svenska ESF-rådet.

Utlysningen omfattar Mellersta Norrland och är öppen för projekt inriktade på Programområde 1, Mål 1.1 Kompetensutveckling. Målgruppen är alla sysselsatta, oavsett anställningsform och tidslängd, inom privat och offentlig sektor samt verksamma inom ideell sektor. Syftet med utlysningen är att höja kompetensen för anställda inom offentlig och/eller privat sektor, om arbetsmiljöfrågor och orsaker till ohälsa. Mellersta Norrland har det högsta sjuktalet i landet. Sjukfallen ökar kraftigt bland kvinnor från 30 år och uppåt, särskilt i inland och kustkommunerna. Kvinnors sjukskrivning är särskilt hög i åldrarna 30 till 59 år. Att förstå orsakerna bakom dessa skillnader mellan kön är väsentligt.

Utlysningen pågick 2016–06–15 – 2016–09–15. Projekten kan starta tidigast 1 februari och senast 1 april 2017. Projekten ska avslutas senast den 31 juli 2019.

Förslag på fortsatta insatser inom Skogsstyrelsen

Vad vet vi och vad vill vi?

För förankring i hela organisationen krävs att jämställdhetsperspektivet integreras i det dagliga arbetet på samtliga nivåer. Arbetet med jämställdhet handlar om så mycket mer än att synliggöra kvinnor vid rekrytering, det berör också kompetensutveckling, lönenivåer, arbetsvillkor, arbetsklimat, organisationskultur, förhållningssätt samt hur vi syns och agerar utåt.

Det förutsätter att:

- Jämställdhets- och mångfaldsarbetet är en ledningsfråga och en del av verksamhetsutvecklingen. Ledningen ska ta de strategiska besluten och sätta övergripande mål.
- Chefer och medarbetare har ett gemensamt ansvar för aktiva åtgärder i det vardagliga arbetet och att avsätta tid för reflektion kring värderingar, normer och förhållningssätt.
- Alla måste vara medveten om sin egen roll i skapande och återskapande av ojämställdhet utan att skuldbeläggning sker av tidigare agerande. Ett eget ansvar för små förändringar i vardagen bidrar i det större perspektivet till mer jämställdhet.

I Skogsstyrelsens jämställdhets- och mångfaldsplan 2015–2017 finns ett målområde (7) för Skogsstyrelsens utåtriktade arbete inom skogssektorn. Enligt planen ska externa presentations- och rådgivningsmaterial främja vårt arbete för ökad jämställdhet och mångfald.

Jämställdhetsintegrering

Jämställdhetsintegrering är den huvudsakliga strategin för att uppnå det jämställdhetspolitiska målet, att kvinnor och män ska ha samma makt och möjlighet att påverka samhället och sina egna liv. Ett jämställdhetsperspektiv ska finnas med i det dagliga arbetet – alltså där ordinarie beslut fattas, resurser fördelas och normer skapas.

Jämställdhetsintegrering innebär att ett jämställdhetsperspektiv ska beaktas i beslutsfattande, på alla nivåer och i alla steg av processen – från förslag, till genomförande och utvärdering. I arbetet med jämställdhetsintegrering ska man systematiskt synliggöra och analysera vilka konsekvenser förslag får för kvinnor respektive män.

Jämställdhetsintegrering motverkar att jämställdhetsarbetet bedrivs i skymundan eller vid sidan av annan verksamhet. Jämställdhetsarbetet blir istället en del i det ordinarie arbetet och det ska utföras av medarbetarna i organisationen och inte utav speciellt utsedda eller speciellt anställda personer.

Inom utvecklingsprogrammet JiM, Jämställdhetsintegrering i myndigheter, har 59 myndigheter och en organisation fått ett särskilt regeringsuppdrag att integrera ett jämställdhetsperspektiv i all sin verksamhet. Målet med myndigheternas arbete är

att de ännu bättre ska bidra till det jämställdhetspolitiska målet att kvinnor och män ska ha samma makt att forma samhället och sina egna liv. Nationella sekretariatet för genusforskning har fått i uppdrag av regeringen att stödja myndigheterna under programperioden. Portalen Jämstall.nu fungerar som en plattform för att sprida resultat och erfarenheter från myndigheternas arbete.

Sedan 2007 har regeringen lagt 2,6 miljarder på jämställdhetsinsatser. Riksrevisionen har undersökt om det finns förutsättningar för bestående förbättring (*Regerings jämställdhetssatsning – tillfälligheter eller långsiktiga förbättringar, RIR 2015:3*). Regeringens jämställdhetssatsning är unik så till vida att det aldrig tidigare avsatts så mycket medel för liknande åtgärder.

Riksrevisionens granskning visade att regeringens jämställdhetssatsning har satt fokus på jämställdhetsfrågor, varit legitimitetsskapande och påskyndat arbetet med jämställdhet. Men förutsättningarna för att resultaten ska bestå är bristfälliga.

Riksrevisionen bedömer att jämställdhetsintegrering inom statliga myndigheter (JiM) fyller en viktig funktion, bland annat för att ta fram konkreta exempel på vad arbetet med jämställdhet i statsförvaltning kan innebära. De har dock noterat att det är en begränsad andel av de statliga myndigheterna som ingått i programmet och anser därför att regeringen behöver överväga hur övriga myndigheter ska nås av dessa styr signaler.

Vad skulle jämställdhetsintegrering kunna innebära för Skogsstyrelsen? Skulle andra myndigheters arbeten, inom JiM, kunna bidra med verktyg och metoder som går att applicera hos oss och kanske till med förbättras?

Nätverk för män

I projektgruppens regi har en kontakt tagits med en skoglig aktör i norr angående att starta ett manligt nätverk för män mellan olika skogliga aktörer. Intresset finns att undersöka möjligheten till detta.

Bakgrunden till förslaget är en artikel i Dagens Industri den 7 september 2016 med rubriken *Män måste ta ansvar för jämställdheten*. Det är vd Jonas Wiström, ÅF, som tar initiativet till att starta upp ett manligt nätverk för ingenjörer och tekniker. Nätverket är internt och har bara en enda fråga på agendan, vi ska göra vad vi kan för att säkerställa att det snabbt blir fler kvinnor på alla positioner inom ÅF.

En intressant tanke för Skogsstyrelsen att medverka i något manligt nätverk med andra skogliga aktörer. Men även att vi också skulle kunna starta upp ett internt manligt nätverk inom Skogsstyrelsen.

Webbinarium

Utveckla formen webinarium att bli ett komplement till traditionella skogskvällar/skogsdagar.

Projektmål 2: Ny form av skogskväll/skogsdag

Webbinarium

I uppdragsspecifikationen för det andra projektmålet står det att Utveckla en ny form av skogskväll/skogsdag där ny teknik kan vara en viktig möjliggörare som inbjuder till flera grupper att delta.

Projektgruppen kom fram till att vi ville som test genomföra ett webinarium. Kan det attrahera kvinnor mer än vid traditionella skogskvällar, där det övervägande är män som kommer? Det skulle också bli en test för Skogsstyrelsen som inte tidigare enskilt genomfört något webinarium med externa deltagare. Blev utfallet positivt, bör det kunna bli ett komplement till traditionella skogskvällar.

Framtagande av ämne/tema – Kulturlämningar i Skogen – har skett i samråd med Rådgivningsenheten. Vidare säkrades kompetens och resurser för det tekniska och praktiska genomförandet.

Inbjudan skickades till mailadresser som är medlemmar i Spillkråkan – intresseförening för kvinnliga skogsägare. Södra Lapplands distrikt och Skellefteå distrikts lade ut länk till anmälan på Facebook. Samtliga anställda i distrikten Västerbotten fick inbjudan och blev ombudda att sprida inbjudan i sina nätverk.

Elva externa deltagare anmälde sig. En avanmälan gjordes i förväg. Av de tio kvarstående deltog endast sex deltagare. Vad bortfallet berodde på vet vi inte förutom i ett fall, som delvis fyllde i utvärderingen och som angav förhinder strax före webinariets start.

Webbinariet varade i cirka 1,5 timma och varvades av två föredragshållare från Skogsstyrelsen. En med inriktning på kulturmiljöer och en med inriktning på våra e-tjänster.

I anslutning till webinariet mailades en enkät ut till deltagarna, som uppmanades att fylla i enkäten, helst i anslutning till webinariet. Sju deltagare svarade, alltså även en som fick avbryta, men gav ändå några kommentarer. Svaren var övervägande positiva och samtliga var intresserade av att vara med på ett liknande upplägg med annat skogligt ämne.

Projektet föreslår att Skogsstyrelsen utvecklar konceptet med webinarium utifrån de erfarenheter som vi fått med denna test. Föredragshållarna har noterat sina synpunkter.

Projektet vill också vidareförmedla ett förslag, att man skulle kunna lägga upp webinarier med olika teman på vår hemsida som sedan följs upp med ett tillfälle ute i skogen.

En information om projektet är tänkt att läggas ut som nyhet på Skoogle (Skogsstyrelsens Intranät).

Litteratur/källförteckning

- Länsstyrelsen Västerbotten, JämLYS – En jämställdhetsanalys av skogssektorn i Västerbotten, publicerad 2012
www.lansstyrelsen.se/Vasterbotten/Sv/publikationer/2012/Pages/jamlys-en-jamstalldhetsanalys-av-skogssektorn.aspx?keyword=jamlys
- Länsstyrelsen Norrbotten, JämLYS av skogssektorn 2015, rapport nr 5
www.lansstyrelsen.se/Norrboten/Sv/manniska-och-samhalle/jamstalldhet/jamstalldhetsdelegationen/jamlys-av-skogssektorn/Pages/default.aspx?keyword=j%C3%83%C2%A4mlys
- Rapport LTU (Luleå Tekniska Universitet) – Skogsnäringens genusmönster och jämställdhetsåtgärder 2013–2015
www.ltu.se/research/subjects/Genus-och-teknik/Forskningsprojekt/Inkluderande-tillvaxt-i-skogssektorn-genom-innovativ-samverkan-1.142880
- SLU (Sveriges Lantbruksuniversitet), arbetsrapport 344 – Fokusgruppsanalyser av kvinnliga skogliga nätverk
www.slu.se/centrumbildningar-och-projekt/genusforskning-vid-slu/skoglig-resurshu-shallning/?si=8BDD4615AD0AA94272BBEFC249D793AC&rid=1292072293&sn=sluEPi6-prodSearchIndex
- Rapport RU (Regeringsuppdrag) dnr 2011/2018 – Insatser för att öka flickors intresse för skog
www.skogsstyrelsen.se/Global/myndigheten/Projekt/%C3%96kad%20j%C3%A4mst%C3%A4lldhet%20inom%20skogsbruket/Insatser%20f%C3%B6r%20att%20%C3%B6ka%20flickors%20intresse%20f%C3%B6r%20skog.pdf
- Rapport RU dnr 2011/2017, Mediaanalys – Skogspress (genusanalys av svensk skogspress)
www.skogsstyrelsen.se/Global/myndigheten/Projekt/Regeringsuppdrag/Bilaga%202_medieanalys.pdf
- Rapport RU dnr 2011/2017, Förslag på åtgärder för att skapa förutsättningar för ökad jämställdhet bland skogsägare
www.sksshp/procpol/Delade%20dokument/Regeringsuppdrag/2016/Jamstalldhet%20i%20skogsbruket/Referensmaterial/Rapport%20RU%20-%20Jamstalldhet%20bland%20skogsagare%202011-12-20.pdf
- Skogsriket Västerbotten – Avsiktsförklaring för en jämställd skogssektor
www.skogsriketvasterbotten.se/sv/nyheter/2016/pages/sa-ska-myndigheter-och-skogsforetag-arbeta-for-en-jamstalld-skogssektor-.aspx/

Artikel i Dagens Industri 7 september – Män måste ta ansvar för jämställdheten
www.di.se/artiklar/2016/9/6/debatt-mannen-maste-ta-ansvar-for-jamstalldheten/

Artikel i Land Lantbruk & Skog 14 oktober – Jämställdhet viktig för tillväxten
www.lantbruk.com/debatt/jamstalldhet-viktigt-tillvaxten

Länk till LRFs jämställdhetsakademi
www.lrf.se/om-lrf/uppdrag-vision-och-vardegrund/jamstalldhet/jamstalldhetsakademin/

LRF (Lantbrukarnas Riksförbund) – Äganderätten viktigaste skogsfrågan, seminarium med Spillkråkorna
www.lrf.se/mitt-lrf/nyheter/riks/2016/11/aganderatten-viktigaste-skogsfragan/

Sajten Norran – Jämställdhetspodden
www.norran.se/series/jamstalldhetspodden

Nationella skogsprogrammet – Skogsstyrelsens remissvar 2016-11-08, dnr 2016/2457
www.skogsstyrelsen.se/Global/myndigheten/press/Yttranden/2016/N2015-2214-sk%20Skogsstyrelsen.pdf

Av Skogsstyrelsen publicerade Rapporter:

- 1988:1 Mallar för ståndortsbonitering; Lathund för 18 län i södra Sverige
- 1991:1 Tätortsnära skogsbruk
- 1992:3 Aktiva Natur- och Kulturvårdande åtgärder i skogsbruket
- 1993:7 Betespräglad äldre bondeskog – från naturvårdssynpunkt
- 1994:5 Historiska kartor – underlag för natur- och kulturmiljövård i skogen
- 1995:1 Planering av skogsbrukets hänsyn till vatten i ett avrinningsområde i Gävleborg
- 1995:2 SUMPSKOG – ekologi och skötsel
- 1996:1 Women in Forestry – What is their situation?
- 1996:2 Skogens kvinnor – Hur är läget?
- 1997:2 Naturvårdsutbildning (20 poäng) Hur gick det?
- 1997:5 Miljeu96 Rådgivning. Rapport från utvärdering av miljeurådgivningen
- 1997:6 Effekter av skogsbränsleuttag och askåterföring – en litteraturstudie
- 1997:7 Målgruppsanalys
- 1997:8 Effekter av tungmetallnedfall på skogslevande landsnäckor (with English Summary: The impact on forest land snails by atmospheric deposition of heavy metals)
- 1997:9 GIS-metodik för kartläggning av markförsurning – En pilotstudie i Jönköpings län
- 1998:1 Miljökonsekvensbeskrivning (MKB) av skogsbränsleuttag, asktillförsel och övrig näringskompensation
- 1998:3 Dalaskog – Pilotprojekt i landskapsanalys
- 1998:4 Användning av satellitdata – hitta avverkad skog och uppskatta lövröjningsbehov
- 1998:5 Baskatjoner och aciditet i svensk skogsmark – tillstånd och förändringar
- 1998:6 Övervakning av biologisk mångfald i det brukade skogslandskapet. With a summary in English: Monitoring of biodiversity in managed forests.
- 1998:7 Marksvampar i kalkbarrskogar och skogsbeten i Gotländska nyckelbiotoper
- 1999:1 Miljökonsekvensbeskrivning av Skogsstyrelsens förslag till åtgärdsprogram för kalkning och vitalisering
- 1999:2 Internationella konventioner och andra instrument som behandlar internationella skogsfrågor
- 2000:1 Samordnade åtgärder mot försurning av mark och vatten – Underlagsdokument till Nationell plan för kalkning av sjöar och vattendrag
- 2000:4 Skogsbruket i den lokala ekonomin
- 2000:5 Aska från biobränsle
- 2000:6 Skogsskadeinventering av bok och ek i Sydsverige 1999
- 2001:1 Landmolluskfaunans ekologi i sump- och myrskogar i mellersta Norrland, med jämförelser beträffande förhållandena i södra Sverige
- 2001:2 Arealförluster från skogliga avrinningsområden i Västra Götaland
- 2001:3 The proposals for action submitted by the Intergovernmental Panel on Forests (IPF) and the Intergovernmental Forum on Forests (IFF) – in the Swedish context
- 2001:4 Resultat från Skogsstyrelsens ekenkät 2000
- 2001:5 Effekter av kalkning i utströmningsområden med kalkkross 0–3 millimeter
- 2001:6 Biobränslen i Söderhamn
- 2001:7 Entreprenörer i skogsbruket 1993–1998
- 2001:8A Skogspolitisk historia
- 2001:8B Skogspolitiken idag – en beskrivning av den politik och övriga faktorer som påverkar skogen och skogsbruket
- 2001:8C Gröna planer
- 2001:8D Föryngring av skog
- 2001:8E Fornlämningar och kulturmiljöer i skogsmark
- 2001:8G Framtidens skog
- 2001:8H De skogliga aktörerna och skogspolitiken
- 2001:8I Skogsbilvägar
- 2001:8J Skogen sociala värden
- 2001:8K Arbetsmarknadspolitiska åtgärder i skogen
- 2001:8L Skogsvårdsorganisationens uppdragsverksamhet
- 2001:8M Skogsbruk och rennäring
- 2001:8O Skador på skog
- 2001:9 Projekterfarenheter av landskapsanalys i lokal samverkan – (LIFE 96 ENV S 367) Uthålligt skogsbruk byggt på landskapsanalys i lokal samverkan
- 2001:11A Strategier för åtgärder mot markförsurning
- 2001:11B Markförsurningsprocesser
- 2001:11C Effekter på biologisk mångfald av markförsurning och motåtgärder
- 2001:11D Urvalskriterier för bedömning av markförsurning

2001:11E	Effekter på kvävedynamiken av markförsurning och motåtgärder
2001:11F	Effekter på skogsproduktion av markförsurning och motåtgärder
2001:11G	Effekter på tungmetallers och cesiums rörlighet av markförsurning och motåtgärder
2002:1	Ekskador i Europa
2002:2	Gröna Huset, slutrapport
2002:3	Project experiences of landscape analysis with local participation – (LIFE 96 ENV S 367) Local participation in sustainable forest management based on landscape analysis
2002:4	Landskapsekologisk planering i Söderhamns kommun
2002:5	Miljöriktig vedeldning – Ett informationsprojekt i Söderhamn
2002:6	White backed woodpecker landscapes and new nature reserves
2002:7	ÄBIN Satellit
2002:8	Demonstration of Methods to monitor Sustainable Forestry, Final report Sweden
2002:9	Inventering av frötäktssbestånd av stjäkke, bergesk och rödek under 2001 – Ekdöd, skötsel och naturvård
2002:10	A comparison between National Forest Programmes of some EU-member states
2002:11	Satellitbildsbaserade skattningar av skogliga variabler
2002:12	Skog & Miljö – Miljöbeskrivning av skogsmarken i Söderhamns kommun
2003:1	Övervakning av biologisk mångfald i skogen – En jämförelse av två metoder
2003:2	Fågelfaunan i olika skogsmiljöer – en studie på beståndsnivå
2003:3	Effektivare samråd mellan rennärning och skogsbruk – förbättrad dialog via ett utvecklat samrådsförfarande
2003:4	Projekt Nissadalen – En integrerad strategi för kalkning och askspridning i hela avrinningsområden
2003:5	Projekt Renbruksplan 2000–2002 Slutrapport, – ett planeringsverktyg för samebyarna
2003:6	Att mäta skogens biologiska mångfald – möjligheter och hinder för att följa upp skogspolitikens miljömål i Sverige
2003:7	Vilka botaniska naturvärden finns vid torplämningar i norra Uppland?
2003:8	Kalkgranskogar i Sverige och Norge – förslag till växtsociologisk klassificering
2003:9	Skogsägare på distans – Utvärdering av SVO:s riktade insatser för utbor
2003:10	The EU enlargement in 2004: analysis of the forestry situation and perspectives in relation to the present EU and Sweden
2004:1	Effektuppföljning skogsmarkskalkning tillväxt och trädvitalitet, 1990–2002
2004:2	Skogliga konsekvensanalyser 2003 – SKA 03
2004:3	Natur- och kulturinventeringen i Kronobergs län 1996–2001
2004:4	Naturlig förnyring av tall
2004:5	How Sweden meets the IPF requirements on nfp
2004:6	Synthesis of the model forest concept and its application to Vilhelmina model forest and Barents model forest network
2004:7	Vedlevande arters krav på substrat – sammanställning och analys av 3 600 arter
2004:8	EU-utvidgningen och skogsindustrin – En analys av skogsindustrins betydelse för de nya medlemsländernas ekonomier
2004:10	Om virkesförrådets utveckling och dess påverkan på skogsbrukets lönsamhet under perioden 1980–2002
2004:11	Naturskydd och skogligt genbevarande
2004:12	När vi skogspolitikens mångfaldsmål på artnivå? – Åtgärdsförslag för uppföljning och metodutveckling
2005:1	Access to the forests for disabled people
2005:2	Tillgång till naturen för människor med funktionshinder
2005:3	Besöksstudier i naturområden – en handbok
2005:4	Visitor studies in nature areas – a manual
2005:5	Skogshistoria år från år 1177–2005
2005:6	Vägar till ett effektivare samarbete i den privata tätortsnära skogen
2005:7	Planering för rekreation – Grön skogsbruksplan i privatägd tätortsnära skog
2005:8a-8c	Report from Proceedings of ForestSAT 2005 in Borås May 31 – June 3
2005:9	Sammanställning av stormskador på skog i Sverige under de senaste 210 åren
2005:10	Frivilliga avsättningar – en del i Miljökvalitetsmålet Levande skogar
2005:11	Skogliga sektorsmål – förutsättningar och bakgrundsmaterial
2005:12	Målbilder för det skogliga sektorsmålet – hur går det med bevarandet av biologisk mångfald?
2005:13	Ekonomiska konsekvenser av de skogliga sektorsmålen
2005:14	Tio skogsägares erfarenheter av stormen
2005:15	Uppföljning av skador på fornlämningar och övriga kulturlämningar i skog
2005:16	Mykorrhizasvampar i örtrika granskogar – en metodstudie för att hitta värdefulla miljöer
2005:17	Forskningsseminarium skogsbruk – rennärning 11–12 augusti 2004

2005:18	Klassning av renbete med hjälp av ståndortsboniteringens vegetationstypsindelning
2005:19	Jämförelse av produktionspotential mellan tall, gran och björk på samma ståndort
2006:1	Kalkning och askspridning på skogsmark – redovisning av arealer som ingått i Skogsstyrelsens försöksverksamhet 1989–2003
2006:2	Satellitbildsanalys av skogsbilvägar över våtmarker
2006:3	Myllrande Våtmarker – Förslag till nationell uppföljning av delmålet om byggande av skogsbilvägar över värdefulla våtmarker
2006:4	Granbarkborren – en scenarioanalys för 2006–2009
2006:5	Överensstämmer anmält och verkligt GROT-uttag?
2006:6	Klimathotet och skogens biologiska mångfald
2006:7	Arenor för hållbart brukande av landskapets alla värden – begreppet Model Forest som ett exempel
2006:8	Analys av riskfaktorer efter stormen Gudrun
2006:9	Stormskadad skog – föryngring, skador och skötsel
2006:10	Miljökonsekvenser för vattenkvalitet, Underlagsrapport inom projektet Stormanalys
2006:11	Miljökonsekvenser för biologisk mångfald – Underlagsrapport inom projekt Stormanalys
2006:12	Ekonomiska och sociala konsekvenser i skogsbruket av stormen Gudrun
2006:13	Hur drabbades enskilda skogsägare av stormen Gudrun – Resultat av en enkätundersökning
2006:14	Riskhantering i skogsbruket
2006:15	Granbarkborrens utnyttjande av vindfällan under första sommaren efter stormen Gudrun – (The spruce bark beetle in wind-felled trees in the first summer following the storm Gudrun)
2006:16	Skogliga sektorsmål i ett internationellt sammanhang
2006:17	Skogen och ekosystemansatsen i Sverige
2006:18	Strategi för hantering av skogliga naturvärden i Norrtälje kommun ("Norrtäljeprojektet")
2006:19	Kantzonen ekologiska roll i skogliga vattendrag – en litteraturöversikt
2006:20	Ägoslag i skogen – Förslag till indelning, begrepp och definitioner för skogsrelaterade ägoslag
2006:21	Regional produktionsanalys – Konsekvenser av olika miljöambitioner i länen Dalarna och Gävleborg
2006:22	Regional skoglig Produktionsanalys – Konsekvenser av olika skötselregimer
2006:23	Biomassafflöden i svensk skogsnäring 2004
2006:24	Trädbränslestatistik i Sverige – en förstudie
2006:25	Tillväxtstudie på Skogsstyrelsens obsytor
2006:26	Regional produktionsanalys – Uppskattning av tillgängligt trädbränsle i Dalarnas och Gävleborgs län
2006:27	Referenshägn som ett verktyg i vilt- och skogsförvaltning
2007:1	Utvärdering av ÄBIN
2007:2	Trädslagens betydelse för markens syra-basstatus – resultat från Ståndortskarteringen
2007:3	Älg- och rådjursstammarnas kostnader och värden
2007:4	Virkesbalanser för år 2004
2007:5	Life Forests for water – summary from the final seminar in Lycksele 22–24 August 2006
2007:6	Renskadorna i plant- och ungskog – en litteraturöversikt och analys av en taxeringsmetod
2007:7	Övervakning och klassificering av skogsvattendrag i enlighet med EU:s ramdirektiv för vatten – exempel från Emån och Öreälven
2007:8	Svenskt skogsbruk möter klimatförändringar
2007:9	Uppföljning av skador på fornlämningar i skogsmark
2007:10	Utgör kvävegödning av skog en risk för Östersjön? Slutsatser från ett seminarium anordnat av Baltic Sea 2020 i samarbete med Skogsstyrelsen
2008:1	Arenas for Sustainable Use of All Values in the Landscape – the Model Forest concept as an example
2008:2	Samhällsekonomisk konsekvensanalys av skogsmarks- och ytvattenkalkning
2008:3	Mercury Loading from forest to surface waters: The effects of forest harvest and liming
2008:4	The impact of liming on ectomycorrhizal fungal communities in coniferous forests in Southern Sweden
2008:5	Långtidseffekter av kalkning på skogsmarkens kol- och kväveförråd
2008:6	Underlag för en nationell strategi för skötsel och skydd av sumpskogar
2008:7	Regionala analyser om kontinuitetsskogar och hyggesfritt skogsbruk
2008:8	Frötäkt och frötäktsområden av gran och tall i Sverige
2008:9	Vägledning vid skogsmarkskalkning
2008:10	Områden som skogsmarkskalkats inom Skogsstyrelsens försöksverksamhet 2005–2007
2008:11	Inventering av ädellövplanteringar på stormhyggen från 1999 i Skåne
2008:12	Aluminiumhalter i skogsbäckar och variationen med avrinningsområdenas egenskaper
2008:13	Åtgärder för ett hållligt brukande av skogsmarken – resultat från studier finansierade inom Movib
2008:14	Användningen av växtskyddsmedel inom skogsbruket
2008:15	Skogsmarkskalkning
2008:16	Skogsmarkskalkningens effekter på kemin i mark, grundvatten och ytvatten i SKOKAL-områdena 16 år efter behandling

2008:18	Effekter av skogsbruk på rennärningen – en litteraturstudie
2008:19	Hyggesfritt skogsbruk i ädellövskog – En litteratursammanställning
2008:20	Kontinuitetsskogar och hyggesfritt skogsbruk i ädellövskogar – slutrapport för delprojekt Ädellöv
2008:21	Skoglig kontinuitet och historiska kartor – en metodstudie för bokskog
2008:22	Kontinuitetsskogar och Kontinuitetsskogsbruk – Slutrapport för delprojekt Skötsel – hyggesfritt skogsbruk
2008:23	Naturkultur – Utvecklingen i försöksserien de 10 första åren
2008:24	Jämförelse av ekonomi och produktion mellan trakthyggesbruk och blädning i skiktad granskog – analyser spå bestånds nivå baserade på simulering
2008:25	Skogliga konsekvensanalyser 2008 – SKA–VB 08
2009:1	Åtgärdsplanering i reglerade vattendrag – arbetsgång och åtgärdsförslag i övre Ångermanälven
2009:2	Skog & Historia i Uppland – Gröna Jobb 2004–2008
2009:3	Utvärdering av metoder för kvantifiering av epifytiska hänglavar
2009:4	Kartläggning och Identifiering av kontinuitetsskog
2009:5	Skogsproduktion i stormområdet: Ett underlag för Skogsstyrelsens strategi för uthållig skogsproduktion
2009:6	Ekonomisk beskrivning av konsekvenser i samband med ledningsintrång i skogsmark
2009:7	Avverkning av nyckelbiotoper och objekt med höga naturvärden – en GIS-analys och inventeringsdata från Polytax
2009:8	Produktionsanalys i Gävleborgs län
2009:9	Skogsstyrelsens erfarenheter kring samarbetsnätverk i landskapet
2010:1	Föryngra – Vårda – Skydda – Underlag för Skogsstyrelsens strategi för hållbar skogsproduktion
2010:2	Effektiv rådgivning – Slutrapport
2010:3	Markägarenkäten. Skogsstyrelsens delrapport för undersökningarna om processen för formellt skydd 2005–2008
2010:4	Landskapsansats för bevarande av skoglig biologisk mångfald – en uppföljning av 1997 års regionala bristanalys, och om behovet av samverkan mellan aktörer
2010:5	Översyn av Skogsstyrelsens virkesmättningsföreskrifter – Analys och förslag
2010:6	Polytax 5/7 återväxttaxering: Resultat från 1999–2008
2010:7	Behöver omvandlingstalen mellan m ³ f ub och m ³ sk revideras? – En förstudie
2010:8	Åtgärdsprogram för bevarande av vitryggig hackspett och dess livsmiljöer 2005–2009 – Slutrapport
2010:9	Störningskänslighet hos lavar i barrskogar
2011:1	Polytax 5/7 återväxttaxering: Resultat från 1999–2009
2011:3	Möjligheter att förbättra måluppfyllelse vad gäller miljöhänsyn vid föryngringsavverkning: Rapport efter en analys och rådgivande prioritering av åtgärder
2011:4	Fastighetsavtal – vidareutveckling av modell till flygfärdig produkt, Slutrapport
2011:5	Nedre Ångermanälven och Faxälven – förslag till miljöförbättrande åtgärder
2011:6	Upprättade renbruksplaner – 2005–2010
2011:7	Kontinuitetsskogar och hyggesfritt skogsbruk – Slutrapport för delprojekt naturvärden
2011:8	Utredningsrapport – Långsiktig plan för Skogsstyrelsens inventeringar och uppföljningar
2012:1	Kommunikationsstrategi för Renbruksplan
2012:2	Förstudierapport, dialog och samverkan mellan skogsbruk och rennärning
2012:3	Hänsyn till kulturmiljöer – resultat från P3 2008–2011
2012:4	Kalibrering för samsyn över myndighetsgränserna avseende olika former av dikningsåtgärder i skogsmark
2012:5	Skogsbrukets frivilliga avsättningar
2012:6	Långsiktiga effekter på vattenkemi, öringsbestånd och bottenfauna efter ask- och kalkbehandling i hela avrinningsområden i brukad skogsmark – utvärdering 13 år efter åtgärder mot försurning
2012:7	Nationella skogliga produktionsmål – Uppföljning av 2005 års sektorsmål
2012:8	Kommunikationsstrategi för Renbruksplan – Är det en fungerande modell för samebyarna vid samråd?
2012:9	Ökade risker för skador på skog och åtgärder för att minska riskerna
2012:10	Hänsynsuppföljning – grunder
2012:11	Virkesproduktion och inväxning i skiktad skog efter höggallring
2012:12	Tillståndet för skogsgenetiska resurser i Sverige. Rapport till FAO
2013:1	Återväxtstöd efter stormen Gudrun
2013:2	Förändringar i återväxtkvalitet, val av föryngringsmetoder och trädslagsanvändning mellan 1999 och 2012
2013:3	Hänsyn till forn- och kulturlämningar – Resultat från Kulturpolytaxen 2012
2013:4	Hänsynsuppföljning – underlag inför detaljerad kravspecifikation, En dellerans från Dialog om miljöhänsyn
2013:5	Målbilder för god miljöhänsyn – En dellerans från Dialog om miljöhänsyn

2014:1	Effekter av kvävegödsling på skogsmark – Kunskapssammanställning utförd av SLU på begäran av Skogsstyrelsen
2014:2	Renbruksplan – från tanke till verklighet
2014:3	Användning och betydelsen av RenGIS i samrådsprocessen med andra markanvändare
2014:4	Hänsynen till forn- och kulturlämningar – Resultat från Hänsynsuppföljning Kulturmiljöer 2013
2014:5	Förstudie – systemtillsyn och systemdialog
2014:6	Renbruksplankoncept – ett redskap för samhällsplanering
2014:7	Förstudie – Artskydd i skogen – Slutrapport
2015:1	Miljöövervakning på Obsytorna 1984–2013 – Beskrivning, resultat, utvärdering och framtid
2015:2	Skogsmarksgödsling med kväve – Kunskapssammanställning inför Skogsstyrelsens översyn av föreskrifter och allmänna råd om kvävegödsling
2015:3	Vegetativt förökad skogsodlingsmaterial
2015:4	Global framtida efterfrågan på och möjligt utbud av virkesråvara
2015:5	Satellitbildskartering av lämnad miljöhänsyn i skogsbruket – en landskapsansats
2015:6	Lägsta ålder för föryngringsavverkning (LÅF) – en analys av följder av att sänka åldrarna i norra Sverige till samma nivå som i södra Sverige
2015:7	Hänsynen till forn- och kulturlämningar – Resultat från Hänsynsuppföljning Kulturmiljöer 2014
2015:8	Uppföljning av skogliga åtgärder längs vattendrag för att gynna lövträd och lövträdetablering.
2015:9	Ångermanälvsprojektet – förslag till miljöförbättrande åtgärder i mellersta Ångermanälven och nedre Fjällsjöälven
2015:10	Skogliga konsekvensanalyser 2015–SKA 15
2015:11	Analys av miljöförhållanden – SKA 15
2015:12	Effekter av ett förrändrat klimat–SKA 15
2015:13	Uppföljning av skogliga åtgärder längs vattendrag för att gynna lövträd och lövträdetablering
2016:1	Uppföljning av biologisk mångfald i skog med höga naturvärden – Metodik och genomförande
2016:2	Effekter av klimatförändringar på skogen och behov av anpassning i skogsbruket
2016:4	Alternativa skogsskötselmetoder i Vildmarksriket – ett pilotprojekt
2016:5	Hänsyn till forn- och kulturlämningar - Resultat från Hänsynsuppföljning Kulturmiljöer 2015
2016:6	METOD för uppföljning av miljöhänsyn och hänsyn till rennärigen vid stubbskörd
2016:7	Nulägesbeskrivning om nyckelbiotoper
2016:8	Möjligheter att minska stabilitetsrisker i raviner och slänter vid skogsbruk och exploatering – Genomgång av ansvar vid utförande av skogliga förändringar, ansvar för tillsyn samt ansvar vid inträffad skada
2016:12	Nya och reviderade målbilder för god miljöhänsyn - Skogssektors gemensamma målbilder för god miljöhänsyn vid skogsbruksåtgärder
2016:13	Målanpassad ungskogsskötsel
2016:14	Översyn av Skogsstyrelsens beräkningsmodell för bruttoavverkning

Av Skogsstyrelsen publicerade Meddelanden:

1991:2	Vägplan -90
1991:5	Ekologiska effekter av skogsbränsleuttag
1995:2	Gallringsundersökning 92
1995:3	Kontrolltaxering av nyckelbiotoper
1996:1	Skogsstyrelsens anslag för tillämpad skogsproduktionsforskning
1997:1	Naturskydd och naturhänsyn i skogen
1997:2	Skogsvårdsorganisationens årskonferens 1996
1998:1	Skogsvårdsorganisationens Utvärdering av Skogspolitiken
1998:2	Skogliga aktörer och den nya skogspolitiken
1998:3	Föryngringsavverkning och skogsbilvägar
1998:4	Miljöhänsyn vid föryngringsavverkning – Delresultat från Polytax
1998:5	Beståndsanläggning
1998:6	Naturskydd och miljöarbete
1998:7	Röjningsundersökning 1997
1998:8	Gallringsundersökning 1997
1998:9	Skadebilden beträffande fasta fornlämningar och övriga kulturmiljövärden
1998:10	Produktionskonsekvenser av den nya skogspolitiken
1998:11	SMILE – Uppföljning av sumpskogsskötsel
1998:12	Sköter vi ädellövskogen? – Ett projekt inom SMILE
1998:13	Riksdagens skogspolitiska intentioner. Om mål som uppdrag till en myndighet
1998:14	Swedish forest policy in an international perspective. (Utfört av FAO)
1998:15	Produktion eller miljö. (En mediaundersökning utförd av Göteborgs universitet)
1998:16	De trädbevuxna impedimentens betydelse som livsmiljöer för skogslevande växt- och djurarter

1998:17	Verksamhet inom Skogsvårdsorganisationen som kan utnyttjas i den nationella miljöövervakning
1998:19	Skogsvårdsorganisationens årskonferens 1998
1999:1	Nyckelbiotopsinventeringen 1993–1998. Slutrapport
1999:3	Sveriges sumpskogar. Resultat av sumpskogsinventeringen 1990–1998
2001:1	Skogsvårdsorganisationens Årskonferens 2000
2001:2	Rekommendationer vid uttag av skogsbränsle och kompensationsgödsling
2001:3	Kontrollinventering av nyckelbiotoper år 2000
2001:4	Åtgärder mot markförsurning och för ett uthålligt brukande av skogsmarken
2001:5	Miljöövervakning av Biologisk mångfald i Nyckelbiotoper
2001:6	Utvärdering av samråden 1998 Skogsbruk – rennäring
2002:1	Skogsvårdsorganisationens utvärdering av skogspolitikens effekter – SUS 2001
2002:2	Skog för naturvårdsändamål – uppföljning av områdeskydd, frivilliga avsättningar, samt miljöhänsyn vid förnygringsavverkning
2002:4	Action plan to counteract soil acidification and to promote sustainable use of forestland
2002:6	Skogsmarksgödsling – effekter på skogshushållning, ekonomi, sysselsättning och miljö
2003:1	Skogsvårdsorganisationens Årskonferens 2002
2003:2	Konsekvenser av ett förbud mot permترینbehandling av skogsplanter
2004:1	Kontinuitetsskogar – en förstudie
2004:2	Landskapsekologiska kärnområden – LEKO, Redovisning av ett projekt 1999–2003
2004:3	Skogens sociala värden
2004:4	Inventering av nyckelbiotoper – Resultat 2003
2006:1	Stormen 2005 – en skoglig analys
2007:1	Övervakning av insektsangrepp – Slutrapport från Skogsstyrelsens regeringsuppdrag
2007:2	Kvävegödsling av skogsmark
2007:3	Skogsstyrelsens inventering av nyckelbiotoper – Resultat till och med 2006
2007:4	Fördjupad utvärdering av Levande skogar
2007:5	Hållbart nyttjande av skog
2008:1	Kontinuitetsskogar och hyggesfritt skogsbruk
2008:2	Rekommendationer vid uttag av avverkningsrester och askåterföring
2008:3	Skogsbrukets frivilliga avsättningar
2008:4	Rundvirkes- och skogsbränslebalanser för år 2007 – SKA-VB 08
2009:1	Dikesrensningens regelverk
2009:2	Viltanpassad Skogsskötsel – Skogliga åtgärder för att minska skador
2009:3	Ny metod och nya definitioner i uppföljningen av frivilliga avsättningar
2009:4	Stubbskörd – kunskapssammanställning och Skogsstyrelsens rekommendationer
2009:5	Vidareutveckling av pågående viltskadeinventeringar
2009:6	En märkbar förändring i skogsägarnas vardag – Projekt Skogsägarnas myndighetskontakter
2009:7	Regler om användning av främmande trädslag
2010:1	Vattenförvaltningen i skogen
2010:2	Nationell tillämpning av FLEGT – Forest Law Enforcement, Governance and Trade
2011:1	Tillsyn enl 9 kap miljöbalken av verksamhet på mark som omfattas av skogsvårdslagen
2011:2	Skogs- och miljöpolitiska mål – brister, orsaker och förslag på åtgärder
2011:3	Skogliga inventeringsmetoder i en kunskapsbaserad älgförvaltning
2011:4	Uppdrag om nationella bestämmelser som kompletterar EU:s timmerförordning samt om revidering av virkesmätningslagstiftningen
2011:5	Uppföljning av hänsyn till rennäringen
2011:6	Översyn av föreskrifter och allmänna råd för 30 paragrafen SvL – Del 1
2011:7	Hjortdjurens inverkan på tillväxt av produktionsträd och rekrytering av betesbegärliga trädslag – problembeskrivning, orsaker och förslag till åtgärder
2012:1	Förslag på regelförenklingar i skogsvårdslagstiftningen
2012:2	Uppdrag om nationella bestämmelser som kompletterar EU:s timmerförordning
2012:3	Beredskap vid skador på skog
2013:1	Dialog och samverkan mellan skogsbruk och rennäring
2013:2	Uppdrag om förslag till ny lagstiftning om virkesmätning
2013:3	Adaptiv skogsskötsel
2013:4	Ask och askskottsjukan i Sverige
2013:5	Förstudie om ett nationellt skogsprogram för Sverige – Förslag och ställningstaganden
2013:6	Förstudie om ett nationellt skogsprogram för Sverige – omvärldsanalys
2013:7	Ökad jämställdhet bland skogsägare
2013:8	Naturvårdsavtal för områden med sociala värden
2013:9	Skogens sociala värden – en kunskapssammanställning

2014:1	Översyn av föreskrifter och allmänna råd till 30 § SvL – Del 2
2014:2	Skogslandskapets vatten – en lägesbeskrivning av arbetet med styrmedel och åtgärder
2015:1	Förenkling i skogsvårdslagstiftningen – Redovisning av regeringsuppdrag
2015:2	Redovisning av arbete med skogens sociala värde
2015:3	Rundvirkes- och skogsbränslebalanser för år 2013 – SKA 15
2015:4	Renskogsavtal och lägesbeskrivning i frågot om skogsbruk–rennäring
2015:6	Utvärdering av ekonomiska stöd
2016:1	Kunskapsplattform för skogsproduktion – Tillståndet i skogen, problem och tänkbara insatser och åtgärder
2016:2	Analys av hur Skogsstyrelsen verkar för att miljömålen ska nås
2016:3	Delrapport - Främja anställning av nyanlända i de gröna näringarna och naturvården
2016:4	Skogliga skattningar från laserdata
2016:5	Kulturarv i skogen
2016:6	Sektorsdialog 2014 och 2015
2016:7	Adaptiv skogsskötsel 2013-2015
2016:8	Agenda 2030 - underlag för genomförande - Ett regeringsuppdrag
2016:9	Implementering av målbilder för god miljöhänsyn
2016:10	Gemensam inlämningsfunktion för skogsägare
2016:11	Samlad tillsynsplan 2017
2017:1	Skogens sociala värden i Skogsstyrelsens rådgivning och information
2017:2	Främja nyanländas väg till anställning i de gröna näringarna och naturvården

Beställning av Rapporter och Meddelanden

Skogsstyrelsen,
Böcker och Broschyrer
551 83 JÖNKÖPING
Telefon: 036 – 35 93 40
växel 036 – 35 93 00
fax 036 – 19 06 22
e-post: bocker@skogsstyrelsen.se
www.skogsstyrelsen.se/bocker

I Skogsstyrelsens Meddelande-serie publiceras redogörelser, utredningar med mera av officiell karaktär.

Innehållet överensstämmer med myndighetens policy.

I Skogsstyrelsens Rapport-serie publiceras redogörelser och utredningar med mera för vars innehåll författaren/författarna själva ansvarar.

Skogsstyrelsen publicerar dessutom fortlöpande: Foldrar, broschyrer, böcker med mera inom skilda skogliga ämnesområden. Skogsstyrelsen är också utgivare av tidningen Skogseko.

Tidigare åtgärder för att öka jämställdheten i skogsbruket har sammanställts och nya former för informationstillfällen som lockar andra grupper än de som traditionellt inbjuds föreslås. Ett webbaserat seminarium för kvinnliga skogsägare togs emot positivt. Jämställdhetsperspektivet ska finnas med i Skogsstyrelsens dagliga arbete. Projektet föreslår att Skogsstyrelsen jobbar vidare med konceptet.